

استان تهران

مصطفی پاشنگ

فرهنگ نام‌های
کهن و باستانی

فرهنگ نام‌های کهن و باستانی استان تهران

نویسنده:

مصطفی پاشنگ

انشارات آرون

سرشناسه	: پاشنگ، مصطفی، ۱۳۲۸
عنوان و نام پدیدآور	: فرهنگ نام‌های کهن و باستانی استان تهران / نویسنده: مصطفی پاشنگ
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۳۵۰ ص.
شابک	: ۸ - ۷۴۴ - ۲۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: نام‌های جغرافیایی - ایران - تهران (استان) - ریشه‌شناسی
موضوع	: Names, Geographical - Iran - Tehran (province) - Etymology
موضوع	: نام‌های جغرافیایی - ایران - تهران (استان) - تاریخ
موضوع	: Names, Geographical - Iran - Tehran (province) - History
رده‌بندی کنگره	: DSR ۲۰۰۷
رده‌بندی دیوبی	: ۹۵۵ / ۵۱۲
شماره کتابخانه ملی	: ۵۸۹۷۹۳۴

فرهنگ نام‌های کهن و باستانی استان تهران

نویسنده: مصطفی پاشنگ

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۳۹۹

چاپ صدف: ۱۰۰۰ نسخه

۷۵۰۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری

نرسیده به خیابان منیری جاوید، پلاک ۱۰۵، واحد ۳ تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰

ایمیل: Arvannashr@yahoo.com وبسایت: www.Arvanashr.ir

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۵
فرگرد یکم.....	۹
بخش یکم: فهرست نام‌های باستانی شهرها و روستاهای شهر تهران.....	۹
بخش دوم: نام‌های باستانی شهرها و روستاهای استان تهران.....	۶۱
فرگرد دوم.....	۱۲۵
بخش یکم: فهرست نام‌های باستانی کوه‌های استان تهران.....	۱۲۵
بخش دوم: نام‌های باستانی کوه‌های استان تهران.....	۱۳۷
فرگرد سوم.....	۱۶۹
بخش یکم: نام‌های باستانی استان تهران و فرهنگ مردم این سرزمین.....	۱۶۹
بخش دوم: تهران.....	۱۷۱
بخش سوم: شاهنامه و نام‌های باستانی استان تهران.....	۱۷۴
بخش چهارم: دگرگونی در نام‌های باستانی استان تهران.....	۱۷۷
بخش پنجم: دیرینگی استان تهران.....	۱۸۴
بخش ششم: آیین‌های باستانی در سرزمین ری باستان و ایران.....	۱۸۷
بخش هفتم: آیین‌ها و دیدگاه‌های دانشمندان و نویسندگان.....	۱۹۹
بخش هشتم: آیین‌ها و فرهنگ.....	۲۱۴
نمادهای آیین مهر.....	۲۱۵
نمادهای آیین مهر از دیدگاه زبان‌شناسی.....	۲۱۹
نماد یکم: خورشید.....	۲۲۲
نماد دوم: زندگی.....	۲۲۲
نماد سوم: درخشانی.....	۲۲۴
نماد چهارم: زیبایی.....	۲۲۶
نماد پنجم: فراوانی خوش‌بختی.....	۲۲۸

۲۲۹.....	نماد ششم: کوه (نماد استواری).....
۲۳۰.....	نماد هفتم: بالندگی.....
۲۳۱.....	نماد هشتم: نوآوری، آموزش، پدیدار کردن.....
۲۳۳.....	نماد نهم: باغ (ور).....
۲۳۴.....	نماد دهم: دوست داشتن.....
۲۳۵.....	نماد یازدهم: توانایی.....
۲۳۷.....	نماد دوازدهم: مانته.....
۲۴۱.....	نمادهای دیوسانی آیین مهر.....
۲۴۷.....	بخش نهم: آناهیتا و زبان پارسی.....

فرگرد چهارم..... ۲۵۱

۲۵۱.....	بخش یکم: زبان و زمان و فرهنگ.....
۲۵۲.....	زبان پارسی پیش از تاخت و تاز تازیان.....
۲۵۴.....	الف: نام‌های باستانی ساخته شده از تکوژ هسته‌ای و آریایی سن (san) = آموزش.....
۲۵۴.....	ب: نام‌های ساخته شده از تکوژ هسته‌ای و آریایی (ری) = درخشان.....
۲۵۵.....	پ: نام‌های ساخته شده از تکوژهای هسته‌ای و آریایی گی و جی = زندگی.....
۲۵۸.....	بخش دوم: نام‌های باستانی ساخته شده از تکوژهای هسته‌ای در استان تهران.....
۲۶۰.....	نام‌های باستانی استان تهران ساخته شده از تکوژهای ریشه‌ای و آریایی زبان پارسی.....
۲۶۳.....	کاربردترین تکوژهای آریایی هسته‌ای و ریشه‌ای زبان پارسی.....
۲۶۴.....	ساختمان نام‌های باستانی پارسی.....
۲۶۷.....	فهرست فرگرد چهارم.....
۲۷۱.....	بخش سوم: سخنی کوتاه در زمینه‌ی نام‌های باستانی خیابان‌ها و کوچه‌های شهر تهران.....
۲۷۲.....	بخش چهارم: شهر تهران از چهار دهه‌ی پیش تا اکنون.....
۲۷۳.....	بخش پنجم: نام‌های باستانی بخش ۱ تهران (شمران).....
۲۸۵.....	جشن‌های کهن ایران‌زمین.....
۳۰۷.....	بخش ششم: نام‌های باستانی رواسان (لواسان).....
۳۱۹.....	بخش هفتم: نام‌های باستانی شهر تهران بخش ۳ تهران.....
۳۳۱.....	دروس.....
۳۳۱.....	دیرینگی دروس از دیدگاه باستان‌شناسی.....
۳۳۹.....	قلهک.....
۳۳۹.....	قیطریه.....

کتابنامه‌ها..... ۳۴۹

پیشگفتار

این درست است که زمینه‌ی سخن در این کتاب نام‌های باستانی استان تهران است. اما گوهر سخن ژرف‌ساخت زبان پارسی است زبانی که چندین هزار سال گزارش‌کننده‌ی فرهنگ مردم ایران‌زمین بوده و اکنون هم هست. اما در این زمینه باید باور کرد که ما از روزگار امروز که به گمانه روشن است به روزگاری به دیرینگی چند هزار سال که از دیدگاهی تیره و تاریک است نگاه کرده‌ایم و یا از نیمه روشن به تاریکی و تم‌نگریسته‌ایم و با دیدگاهی تیره و دانش امروزی و پژوهش‌های میدانی و کتابخانه‌ای به داوری و بررسی سال‌های دور فراموش شده پرداخته‌ایم. بی‌گمان اگر با این دیدگاه به زبان پارسی و یا نام‌های باستانی ایران بزرگ که اندام‌های بنیادین زبان پارسی کنونی نامیده می‌شود نگاه شود، می‌شود هزاران گونه گمانه‌پردازی کرد و از آن گمانه‌پردازی‌ها کتاب‌های فراوانی نوشت و یا می‌توان کتاب‌سازی کرد و نوشت چه کسانی در چه روزگاری و در چه کتابی چه نوشته‌اند و یا چه کسانی درست و یا چه کسانی نادرست نوشته‌اند.

نارساتر از همه‌ی این دیدگاه‌ها آن است که بدون بررسی و پژوهش گروهی از این دیدگاه‌ها را بسته به نیاز و روند زندگی خود پذیرفت و به یک باور فرمایشی رسیده و به درست بودن آن پافشاری کرد. یا می‌توان زبان را از فرهنگ سوا کرد و دست‌ابزاری برای گرایش‌ها و خواسته‌ها دانست. بی‌گمان اگر چنین باورهایی فراگیر شود، یا گویشوران و دست‌اندرکاران فرهنگ و زبان و آموزش‌دهندگان زبان به این باورها برسند زبان در بن‌بست زبانی گرفتار آمده است. زیرا که اندیشیدن در زمینه‌ی زبان به بن‌بست رسیده است و زبان پارسی که هسته آن از (نوا + خرد) ساماندهی شده است. خرد از هسته‌ی

زبان گرفته می‌شود و یا اندیشه از زبان سوا می‌شود و گویشوران زبان در زمینه‌ی زبان خود نمی‌اندیشند. مانند اینکه گویشور زبان و یا دانش اندوخته در زمینه‌ی زبان از خود نمی‌پرسد واژه‌ی (گمان)^۱ چگونه ساخته شده است و یا چرا نام این کلان شهر را تهران^۲ و نام آن کلان شهر دیگر را کرج^۳ و یا چرا آن میدان را ونک^۴ نامیده‌اند.

ناگفته نماند که گروه این نام‌های باستانی اندک نیست در چهار استان از ایران بزرگ [استان تهران، استان میانه (مرکزی)، استان خوزستان و استان لرستان] تا کنون نزدیک به ۷۷۵۰ نام باستانی با تکیه بر پژوهش‌های میدانی گسترده شناسایی شده است و در یک پژوهش میدانی گذرا و با تکیه بر انگارش زبان (ریاضی و زبان) به گمانه پیش از بیست هزار نام باستانی شناسایی شده است که ژرف‌ساخت این نام‌ها اندام‌های بنیادین زبان پارسی است. این نام‌های باستانی یا واژگان را هم اکنون مردم ایران بسته به کوچک و بزرگ بودن شهرها و روستاها هر روز چندین بار به زبان می‌رانند و بخش بزرگی از زبان و فرهنگ مردم ایران نامیده می‌شود. اما این نام‌های گوهریک و یا ژرف‌ساخت زبان پارسی به بهانه‌ی نام بودن از زبان کنار گذاشته شده است و اگر هم بخواهیم بدون پرده پوشی بگوییم.

ما بنیاد و شالوده‌ی زبان پارسی را کنار گذاشته‌ایم و به واژه‌سازی‌های خنده دار از آمیختگی زبان پارسی با زبان تازی نشسته‌ایم. زیرا اندیشه و اندیشیدن را از زبان گرفته‌ایم یا اینکه زبان پارسی را که از پیوند (نوا + خرد) است خرد را رها کرده و نوا را چسبیده‌ایم. هنگامی هم که اندیشیدن در زمینه‌ی زبان به بن‌بست رسید. بی‌گمان زبان پارسی از زمان جا خواهد ماند.

در چنین روندی زبان پارسی پاسخ گوی نیاز گویشوران خود نیست. در این کتاب نزدیک به ۱۳۰۰ نام باستانی که هنر خردورزی نیاکان مردم امروز این سرزمین‌ها است شناسایی و ریشه‌یابی شده است. آیا این ۱۳۰۰ اندام زبانی در ادب‌سار امروز به کار گرفته می‌شود؟ اگر چنین است ادبار و روند آموزش و هنر نوشتن همگام با فرهنگ مردم امروز

۱- گمان: (گم + مان) (گم: ناپیدا + مان: خرد) گمان: خرد گم شده، خرد ناپیدا.

۲- تهران: ساخته شده‌ی آراسته.

۳- کرج: آفریده شده برای زندگی.

۴- ونک: پیروزی، ستایش، نیایش (ریشه‌یابی در همین کتاب).

ایران زمین است و مردم امروز ایران در زمینه‌ی فرهنگ و زبان خود به اندیشه نشسته و زبان خود را با زمان هماهنگ کرده و فرهنگ امروز خود را گزارش می‌کنند. اما اگر چنین نیست و زبان ادبیک امروزی با نزدیک به ۶۰٪ واژه‌های بیگانه به دور از فرهنگ مردم این مرز و بوم راهی دگرگونه می‌پیماید، بی‌گمان خرد زبان کنار گذاشته شده و آن زبان گویشی دست‌ساز و نوپا خواهد بود. زیرا که زبان بدون ژرف‌ساخت گویش خوانده می‌شود. از سویی نمی‌توان گفت که استان تهران تنها همین ۱۳۰۰ نام باستانی را داشته است.

بی‌گمان شمارگان نام‌های باستانی تهران بسیار افزون‌تر است و شمار فراوانی از آن نام‌ها چنان به فراموشی سپرده شده است که من نتوانستم ردپایی از آن نام‌ها بیایم، شاید از ناتوانی من بوده. اما بی‌گمان در شناسایی و ریشه‌یابی این نام‌های باستانی اندک نادرستی‌هایی به چشم خواهد خورد. اما نه آنچنان که از هسته‌ی زبان و یا چهارچوب انگارش زبان (ریاضی و زبان) به دور باشد، اما هرچه هست من شاگرد فرهنگ چند هزار ساله‌ی این سرزمین هستم نه استاد فرهنگ این سرزمین. می‌توان کمتر خرده گرفت و این شاگرد را راهنمایی کرد. زیرا که در پژوهش‌های تن فرسا و پر هزینه‌ی میدانی دست یاری نبود. اما آنچه که یافته و در این کتاب نوشته شده است آن نیست که بگوییم در گذشته چه بوده است می‌گوییم اکنون هست و فرهنگ مردم امروز این سرزمین است که دیرینگی چند هزار ساله دارد و آنچنان ارزان هم به دست نیامده است. نیاکان مردم این سرزمین‌ها برای نگهداری و نگهبانی از این فرهنگ چند هزار ساله، جنگ‌ها کرده و کشته‌ها داده‌اند و رنج‌ها کشیده‌اند و بارها زندگی آنان به آتش کشیده شده است. پس باید به آن بها داده شود و من نگارنده و پژوهشگر هم شادمان از آنم که توانسته‌ام گوشه‌هایی از این فرهنگ گرانسنگ را از زیر بار گرد زمان بیرون آورده و به تماشا بگذارم. به امید اینکه مردم این سرزمین هم با نگاهی به درخشش فرهنگ خود با پژوهش بیشتر بر بالندگی فرهنگ ایران‌زمین بیفزایند.

با درود و سپاس

مصطفی پاشنگ

فرگرد یکم

بخش یکم: فهرست نام‌های باستانی شهرها و روستاهای شهر تهران

نام بومیک	نام کهن و باستانی	گزارش و جایگاه	شماره
آب اسک	آب اسک Āb- ask	درخشانی نوشته‌های بنیادین نام روستایی از شهر رینه	
آبزه	آب زو āb- zu	توانمند درخشان نام روستایی از شهر آبسرد	
آب چشمه	آب چشمه Āb-česmeh	چشمه‌ی درخشان نام روستایی از شهر آبسرد	
آبعلی	آب اری āb- ari	درخشان راست و درست نام یکی از بخش‌های شهر پردیس	
آبکلا	آبکلا Āb- kalā	دژ درخشان نام روستایی از شهر بومهن	
آبنیک	آبنیک Āb- nik	درخشان نیکو نام روستایی از شهرستان فشم	
آتشان	آتشان ātešān	آتشگاه، جایگاه آتش نام روستایی از شهر فیروزکوه	
آجان	اوگان Ugān	دانشمندان، آگاهان نام روستایی از بخش گیلان از شهرستان دماوند	
آدران	آدران Āderān	بزرگ منشان، آبرومندان. آدران: نام دهستانی از شهرستان رباط کریم	

آراد	آراد Arad	بخشنده نام روستایی از حسن آباد	
آرو	آرو Āru	کوتاه شده‌ی آروکو = آزاده‌ی بزرگ نام روستایی از شهرستان فیروزکوه	
آرو	آرو Āru	چالاک، تند و تیز نام روستایی از شهرستان فیروزکوه	
آسور	آسور Āsur	زندگی بخش نام روستایی از بخش ارجمند	
آفتاب	آفتاب āf-tāb	درخشان برتابنده نام یکی از بخش‌های شهر تهران	
آفرین	آفرین Āfarin	ستایش نیک نام روستایی از دهستان کریم آباد از شهرستان پیشوا	
آلورد	آری در Ari- dar	دره‌ی مهر و پیمان و دوستی نام روستایی از بخش ارجمند	
آهار	آهار Āhār	دگرگونه شده‌ی اهور = زندگی بخش نام روستایی از شهر فشم	
آهنگ	آهنگ āhang	گسترش یافته نام روستایی از شهر آبسرد	
ایگل	ایگل eygul	گل درخشان نام روستایی از شهرستان فشم	
ابناج	هناک Han-bāg	دارایی شایسته نام روستایی از بخش لواسان	
اختر آباد	اختر آباد Axtarābād	آباد از نماد هفت اختر نام دهستانی در بخش صفادشت از شهرستان شهریار	
ارتاشان	ارتاشان Artāšan	درست کار با شکوه نام روستایی از بخش کیلان از شهرستان دماوند	

اردینه	اردینه Ardineh	شهر راستی و درستی نام روستایی از شهر بومهن
ارمبویه	آرام بویه Ārām buyrh	آرامش دهنده‌ی خورشید. نام روستایی از شهرستان پاکدشت
آرنگی	آرنگی Arangi	شکوه زندگی نام روستایی از شهر آبسرد
اسبی خونیک	اسپین‌خانی Espin- xāni	چشمه‌ی خوش‌بختی نام روستایی از شهر آبسرد
استور	استور Astur	بزرگ، نیرومند نام روستایی از دهستان اخترآباد در بخش صفادشت
اسران	اسران asrān	ادب‌آموز، آموزنده نام روستایی از شهرستان ملارد
اسکمان	اسکمان Askemān	الف: جایگاه ماندگار ب: نشانه‌ی ماندگار نام روستایی از دهستان زرگان از بخش باغستان
اسکولو	اسکرا askerā	بن نوشته‌ها، نوشته‌های بنیادین نام روستایی از بخش جواد آباد از شهرستان ورامین
اشتهازا	اشتازان eštāzān	خرد راستین نام روستایی از بخش حسن‌آباد
اشک میدان	اشکرمی دان aškarmidān	جایگاه نمایان خرد نام روستایی از شهر پیشوا
اشندر	اشم در Ašam- dar	دره‌ی دلاوران نام روستایی از شهرستان پیشوا
افجه	آفجی Af ji	درخشان زندگی نام دهستانی از بخش لواسان
الون	ارَوَن arvan	پیروز، درستکار، ستایشگر نام روستایی از بخش لواسان

الون	ارون Arun	نیروی جاودان نام روستایی از لواسان بزرگ
الویک	ارویک Arvik	کارآموده، آزمایش شده نام روستایی از پاک دشت
انا	انا Anā	کوتاه شده‌ی انادی = جاودان نام روستایی از شهر بومهن
اندرآب	اندرا آب Anderā āb	درخشانی اندرا (اندرا نام خدای نخستین نژاد آریا پیش از آیین مهر است) نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
اندرو	اندرو Anderu	باغ آراسته، باغ به دور از زشتی نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
اندریه	اندریه Andariyeh	جایگاه اندرا (نام خدای نخستین نژاد آریایی) نام خدای آسمان‌ها پیش از آیین مهر نام روستایی از بخش ارجمند
آندو	آندو Andu	به دور از زشتی نام روستایی از شهرستان لواسان
اندیشه	اندیشه	دانش نام شهری در استان تهران
اوچونک	اورچورنک Určurnak	شهر کوچک و زیبای راستی و درستی نام روستایی از بخش کیلان از شهرستان دماوند
اوزنه	اوزنه Uzaneh	شهر نیایش، شهر ستایش، شهر یاری دهنده نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
اوشان	اوشان Ušān	بامدادان نام دهستانی از شهر فشم
اهران	اهران Ahrān	زندگی بخش آراسته نام روستایی از شهر آبسرد
اهیه	اهیه ahiyeh	جایگاه زندگی‌بخش نام روستایی از شهرستان پاکدشت

ایجدانک	ایژدانک Iždānak	جایگاه کوچک خوش بختی و فراوانی نام روستایی از شهرستان ورامین.
ایرا	ایرا Aerā	روشنایی نام روستایی از لواسان بزرگ
ایرین	ایرین Eirin	جایگاه درخشان نام روستایی در نزدیکی نسیم شهر
بابان	باوان Bāvān	ستوده شدگان نام روستایی از شهرستان شهریار
بادرود	بادرود bād- rud	کوتاه شده‌ی آبادان رود = آبادان بالنده نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
باغستان	باغستان bādestān	سرزمین باغ‌ها نام یکی از بخش‌های شهر تهران
باغک	باغک bāḍak	باغ کوچک نام روستایی از بخش لواسان
باغک	باغ فدک bāḍe-fadak	باغ کوچک خوش بختی نام روستایی از بخش لواسان
برد آباد	بردآباد Bard- ābād	نگهدارنده‌ی آباد نام روستایی از بخش ملارد
برنه	برنه barneh	شهر نگهداری شده (برن نه) نام روستایی از شهر آبسرد
برهمن	برهمن Brahman	پیشوار آیین برهمایی نام روستایی از شهرستان ورامین
بزاندنر	برزاندنر Barzāndar	دره‌ی بلند، دره‌ی بالنده نام روستایی از بخش مهرآباد از شهرستان رودهن
بزمیچال	برزمی چا Barz-miḥā	بالنده‌ی زیبای خرد نام روستایی از بخش ارجمند
بقه	بغره baḍreh	جایگاه بخشنده‌ی نیروی خدایی نام روستایی از شهرستان رباط کریم.

بگه	بگه Bageh	بخشنده، جایگاه بخشش نام روستایی از بخش وحیدیه از شهرستان شهریار
بن جولک	بن جی ورک Bun-ji-varak	سرزمین باغ‌های کوچک زندگی نام روستایی از شهرستان فشم
بند حمام	وند هامان Vand- hāmān	دارای اندیشه‌ی نیک نام روستایی از شهر آبسرد
بونین مهدی آباد	بگین bagin	جایگاه بخشش و زندگی نام روستایی از شهرستان ملارد
بوجان	بوکان bukān	جایگاه دارایی نام روستایی از بخش لواسان
بوران	بوران Burān	سرخ گون نام روستایی از بخش کیلان از شهرستان دماوند
بوم هن	بوم هن Bume han	سرزمین شایسته نام یکی از شهرهای استان تهران
بهان	بهان Behān	خوب‌ها، نیکوها نام روستایی از بخش ارجمند
بهانک	بهانک bahānak	شهر کوچک خوبی‌ها نام روستایی از بخش ارجمند از شهرستان فیروزکوه
بهر	بهر bahr	بخش نام روستایی از شهر پردیس
بهرام آباد	بهرام آباد Bahrām ābād	آبادی پیروزمند نام روستایی از اسلام شهر
بهک	بهک Behak	نیکوی کوچک نام روستایی از بخش ارجمند
بهمن آباد	بهمن آباد Bahman ābād	آباد از منش نیک نام روستایی در نزدیکی نسیم شهر

پارچین	پارچین Pārjin	نگهبان جایگاه زندگی نام دهستانی در نزدیکی پاکدشت
پاسال دره	پاسا دره Pāsā darreh	دره‌ی ساخته شده و نگهبانی شده نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
پاک دشت	پاک دشت Pāk- dašt	دشت پاک نام یکی از شهرستان‌های تهران
پردیس	پردیس Pardis	الف: نشان دهنده‌ی شکوه. ب: پیرامون چیده شده، باغ، بهشت نام یکی از شهرستان‌های استان تهران
پردین	پردین Par- din	دین آشکار، دین نمایان نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
پرnan	پرnan Parnān	نام ستاره‌ی پروین نام روستایی از شهرک قدس
پلایین	پلایین Pelāyin	الف: نام دیگر ستاره‌ی باران ب: ستایشگر، نیایشگر نام روستایی از شهرک آفتاب
پلگدی	پل گدیک Pul-gadik	راه گردنه نام روستایی از بخش لواسان
پلنگ آواز	پلنگ آواز Palang āvāz	آواز پلنگ نام روستایی از شهر آبسرد
پله سنجر	پل سینگر Pul-singar	راه کوه جایگاه آموزش نام روستایی از شهرستان پردیس
پنجه	پن جی panji	زندگی گسترده نام روستایی از شهرستان پیشوا
پوزند	پازند pāzand	گزارش اوستا نام سه روستا از شهرستان پردیس
پیدک	پیدک pidak	آشکار کوچک، نمایان کوچک نام روستایی از شهر آبسرد
پیرده	پیراده Pirā deh	ده پیراسته نام روستایی از شهرستان فیروزکوه

پیغمبر	پیغمبر peyḏambar	پیارسان نام روستایی از شهرستان رباط کریم
تاریبشه	تاریبشه Tār- bišeh	بیشه‌ی تار نام روستایی از شهرستان فشم
تاسکین	توس گین Tus gin	جایگاه زندگی توانمندان نام روستایی از شهرستان آبسرد
تجره	تجره Tajareh	کاخ تابستانی نام روستایی از شهرستان ورامین
ترشبه	ترشن به Taršan- beh	خانه‌های تراوا و نیکو نام روستایی از بخش فیروزبهرام از اسلام شهر
ترقیان	ترگیان Tar giyān	جایگاه تراوا و یاری دهنده‌ی زندگی نام دو روستا از شهر پردیس
تلو	ترو teru	سرسبز بالنده نام دو روستا از بخش لواسان
تميسان	تی ماسیان Ti-mā siyān	جایگاه بزرگ آشکار خردمندان نام روستایی از بخش کیلان
تنگه	تنگا tangā	درخشان نام روستایی از بخش کیلان
تنگه‌سازی	تنگا ساری Tangā sāri	ساخته شده‌ی زیبای درخشان نام روستایی از بخش کیلان از شهرستان دماوند
توتک	توتک tutak	توانمند بی‌ماند نام روستایی از بخش کیلان
تودره	تَو دره Tav darreh	دره‌ی توانمندان نام روستایی از شهر آبسرد از شهرستان دماوند
تولک	تورک Turak	توانمند کوچک نام روستایی از شهر آبسرد

تيجين	تی جین Ti - jin	جایگاه نمایان زندگی نام روستایی از شهرستان پاکدشت
تیرک	تیرک tirak	فرشته‌ی باران کوچک نام روستایی از بخش آب اری (آبعلی)
جابان	جی بان Ji bān	نگهبان زندگی نام روستایی از شهر آبسرد
جاجرود	گارجی رود Gār- ji rud	رود آفریده شده‌ی زندگی نام روستایی از بخش لواسان
جور	جی ور Ji var	باغ زندگی نام روستایی از بخش بومهن
جورد	جی راد jirād	زندگی بخشنده نام روستایی از بخش فیروزکوه
جوزک	جی زاک Ji- zāk	هستی زندگی نام روستایی از بخش بومهن
جوشانک	جی شانک Ji- šanak	خانه‌ی کوچک زندگی نام روستایی از شهر فشم
جی رود	جی رود Ji rud	زندگی بالنده نام روستایی از شهر فشم
جهان آباد	جهان آباد Jahān ābād	آبادی شایسته‌ی زندگی نام روستایی از شهرستان پیشوا
جیتو	جیتو Ji- tu	توان زندگی، نیروی زندگی نام دهستانی از شهرستان پاکدشت
جیلارد	جی لاد jilād	سرزمین زندگی نام روستایی از شهر آبسرد
چاقواخوانی	چاگی خانی Cāgi xāni	چشمه‌ی زیبای زندگی نام روستایی از شهرستان ملارد
چاقوبالا	چاگی čāgi	زیبای زندگی نام روستایی از شهرستان ملارد
چال	چا čā	زیبا نام روستایی از شهر آبسرد

چال تاسیان	چور تاسیان Čurtāsiyān	توانمند زیبای نیکو خرد نام روستای از شهرستان ورامین
چال مورت	چور مورد Čurmard	گل سرخ زیبا نام روستایی از بخش جوادآباد از شهرستان پیشوا
چاله اردک	چور ارداک Čur ardāk	زیبای کوچک راستی و درستی نام روستایی از شهرستان پیشوا
چاله غازان	چاکازان čākāzān	خانه‌های کوچک زیبا نام روستایی از بخش جوادآباد
چشمه اعلا	چشمه ارا Čur ardāk	چشمه‌ی مهر و دوستی و پیمان نام روستایی از شهرستان دماوند
خاوه	خاوه Xāveh	خورشید نیکو نام روستایی از دهستان آب باریک از شهرستان ورامین
خجیر	خورجی Xurji	خورشید زندگی نام روستایی از شهر رودهن
خسرو	خسرو Xusru	نیک نام نام روستایی از پاکدشت
خلازیر	خورا زیو Xurā ziv	خورشید زیبا نام روستایی از بخش آفتاب
خنجرآباد	خان جی آباد Xān-jiābād	چشمه‌ی زندگی آباد
خورمندان	خورمندان Xurmandān	خورشید اندیشمندان نام روستایی از شهرستان آبرسد
خورین	خورین Xurin	جایگاه خورشید نام دهستانی از شهرستان ورامین
دارآباد	دارآباد Dār- ābād	آباد از دار، آباد از درخت نام روستایی از شهر تهران

داغ قوئی	گرفو garfu	کوه فراوانی، کوه خوش‌بختی
دانش	دانش Dā neš	دانایی، خرد نام روستایی از شهرک قدس
دراز‌بیشه	دریز بیشه Deriz- bišeh	بیشه‌ی جاوید نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
دراز منیک	دریز مانک Darizmānak	اندیشه‌ی جاوید نام روستایی از دهستان گاجی رود (جاجرود)
درازه	دریزه Derizeh	جایگاه استوار، جایگاه پابرجا نام روستایی در بخش صباح‌شهر
دربند	دربند darband	دارونت = دارای درخت نام روستایی جزو شهرستان
دربندسر	دربندسر Dar-band.sar	دارای درخت زیبا نام روستایی از شهرستان فشم
درسون آباد	درسون آباد Dar- sun- ābād	دره‌ی سودرسان آباد نام روستایی از بخش کهریزک
درکه	درکه darekeh	دره‌ی گه = دره‌ی درخشان نام روستایی چسبیده به شهر تهران
دزدآباد	دز آباد dezābād	دژ آباد نام روستایی از بخش کیلان از شهرستان دماوند
دستگرد	دستگرد Dast gard	شهر تماشایی نام روستایی از شهرستان لواسان
دشت مزار	دشت مزان Dašte mazan	دشت بزرگان نام روستایی از شهرستان دماوند
دگین	داگین Dāgin	جایگاه بخشنده‌ی زندگی نام روستایی از بخش صفادشت شهرستان شهریار

دلی	در لی Dar- li	دره‌ی لی = دره‌ی درخشان نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
دلیچایی	دلیچا deličā	کوتاه شده‌ی (دره‌ی لی چا) دره‌ی زیبای درخشان نام روستایی از شهر آبسرد
دماوند	دماوند damāvand	دارای دما- دارای گرما نام یکی از شهرستان‌های استان تهران
دمی آقا	داما Dā mā	آفرینش بزرگ نام روستایی از بخش کیلان
دوتوهه	داتوهه Dātuhe	جایگاه بخشنده‌ی توانایی نام روستایی از بخش کهریزک
ده تنگه	ده تنگا Deh- tangā	ده درخشان نام روستایی از شهر فشم
ده داقان	ده داگان Deh- dā gān	ده و جایگاه داوری. ده و جایگاه بخشش نام روستایی از بخش جوادآباد
دهشاد	دهشاد dehšād	ده شاد نام دو روستا از نسیم‌شهر
دهک	دهک Dahek	ده کوچک نام روستایی از دهستان اخترآباد در بخش صفادشت
ده ماسین	ده ماسپین Dehe māspin	ده ماسپیان نام روستایی در بخش عسگرآباد از شهرستان ورامین
ده مویز	ده ماویز Deh- e- māviz	ده بزرگ هوشیار نام روستایی از نسیم‌شهر
دهوین	دهوین Deh- vin	ده دیدنی، روستای دیدنی نام روستایی از شهرستان ورامین

دهین	داهین Dā hin	جایگاه شایسته‌ی داوری نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
دینار آباد	دینار آباد Dinārābād	آبادی دین آوران نام روستایی از بخش آفتاب از اسلام شهر
دینارون	دیناران Dinārān	آراستگی دین نام روستایی از اسلام شهر
رازمره	رازمره rāzmureh	جایگاه بالنده‌ی پرراز نام روستایی از بخش شاهدشهر
رامین	رامین rāmin	آرامش دهنده نام روستایی از شاهدشهر
راوره	راوه Rāveh	درخشان، باشکوه نام روستایی از شهرستان رباط کریم
رزک	رزک Razak	باغ کوچک نام روستایی از شهر آبسرد
رزکان	رزکان razkān	جایگاه درخت انگور نام روستایی از بخش شاهدشهر
رزه در	زرن در Razandar	دره‌ی درخشان، دره‌ی پوشیده و پرراز نام روستایی از بخش مهرآباد از شهرستان رودهن
رسان	رسان rasnān	جایگاه آرزو نام روستایی از لواسان بزرگ
رندان	رندان randān	جایگاه تراشیده شده، جایگاه پرداخت شده نام روستایی از دهستان سورگان (سولقان) از شهر تهران
روته	روته Ruteh	ساخته شده‌ی بالنده نام روستایی از شهر فشم
رودبارک	رود بارک Rudbārak	با ارزشی کوچک نام روستایی از دهستان خورین از شهرستان ورامین

رودهن	رودهن Rud han	بالنده‌ی شایسته نام یکی از شهرستان‌های استان تهران
ری	ری rey	درخشان نام شهری باستانی و چسبیده به شهر تهران (شهر ری)
ریحان آباد	ریگان آباد Reygān ābād	جایگاه آباد و درخشان نام روستایی از شهرستان ورامین
رین	رین Rin	جایگاه درخشان نام روستایی از شهرستان ورامین
رینه	رینه rineh	شهر درخشان نام شهری که اکنون جزو استان البرز است
ریوان	ریوان Reyvān	نگهبان روشنایی نام روستایی از بخش حسن آباد از شهر گلستان.
ریه	ری یه Rey- yeh	جایگاه درخشان نام روستایی از شهرس گلستان
ری یشت	ری وشت Rey- vašt	درخشان برتابنده، درخشان نیکو نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
زال	زال Zāl	نیایشگر نام روستایی از شهرستان ملارد
زان	زان Zān	خرد، اندیشه نام روستایی از بخش کیلان از شهرستان دماوند
زایگون	زاوگون Zāvgun	مانند نیایشگران، مانند توانایی دهندگان نام دهستانی از شهر قشم
زرشکی	زرش Zaraš	جایگاه خشنودی و شادی نام روستایی از دهستان سربندان از شهر آبسرد
زرکان	زرکان Zakān	جایگاه درخشان نام دهستانی از بخش باغستان

زرمآن	زرمآن zarmān	الف: خانمان درخشان ب: بهاری، سرسبز نام روستایی از بخش ارجمند از شهرستان فیروزکوه
زرنان	زرنان Zarnān	درخشان، تابان نام روستایی از شهرک قدس
زواره بید	زواره پید Zavareh- pid	نمایان توانمندان نام روستایی از شهرستان پیشوا
زواره ور	زواره ور Zāvareh- var	باغ توانمندان نام روستایی از شهرستان ورامین
زودره	زوا دره Zavā darreh	دره‌ی توانمندان نام روستایی از شهر آبسرد از شهرستان دماوند
زودره	زودره zudareh	دره‌ی توانمندان نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
زیوان	زیوان Zi vān	نگهبان زیبایی نام روستایی از بخش حسن‌آباد
سائو	سایو Sā yu	ساخته شده‌ی جاوید (سایو کوچک، سایو بزرگ) نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
ساران	ساران Sārān	ساخته شده‌ی آراسته نام روستایی در بخش کیلان
سبزدشت	سبزدشت Sabz. dašt	دشت سرسبز نام روستایی از شهر گلستان
سرانزا	سرانز Srā naz	سرای زیبا نام دهستانی از شهرستان فیروزکوه
سریندان	سریندان Sare- bandān	دارای زیبایی نام دهستانی از شهر آبسرد
سر پولک	سر پورک Sarpurak	پورک (پسر) زیبا نام روستایی از شهرستان رودهن

سرچمن	سرچمن Sar-čaman	زیباچمن نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
سرخ چشمه	سرخ چشمه Surx-češmeh	چشمه‌ی سرخ‌رنگ نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
سرگل	سرگل Sar- gul	گل زیبا نام روستایی از شهرستان ورامین
سرگویج	سرگی بیج Sar-gi- bij	زندگی زیبا و پاکیزه نام روستایی از شهر آبسرد
سرمندان	سرمندان sarmandān	جایگاه زیبای خردمندان نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
سری	سری Sari	زیبا نام روستایی از شهرستان لواسان
سفیدار	سپیدار Sepidar	سپید درخت نام روستایی از دهستان نصیرآباد از شهر گلستان
سفیدبند	سپید بند Sepid- band	دارای درخشانی نام روستایی از شهر قشم
سلمبر	سارن ور Sārañ- var	باغ نیکو، باغ زیبا نام روستایی از شهرک آفتاب از اسلام شهر
سله بن	سره بن Sareh- bun	سرزمین زیبا نام روستایی از بخش ارجمند از شهرستان فیروزکوه
سلیمان	سرمیان Sar-mayān	خردمندان زیبا نام روستایی از شهرستان ملارد
سناردک	سن آردک Sanardak	آموزش دهنده‌ی کوچک راستی و درستی نام روستایی از شهرستان پیشوا
سنجازوک	سنگا زاک Sangāh zāk	جایگاه آموزش هستی نام روستایی در بخش کیلان
سنجریان	سنگریان San-gar-yān	کوه یاری دهنده‌ی آموزش نام روستایی از شهر پردیس

سنگان	سنگان sangān	جایگاه آموزش نام سه روستا در باختر شهر تهران
سنگ بن	سنگ بن Sang bun	سرزمین سنگی نام روستایی از شهر فشم
سنگ کوهک	سنگ کوهک Sang kuhak	کوه کوچک سنگی نام روستایی از بخش آبعلی
سوادر	سوادر Savā dar	دره‌ی سوانا (دره‌ی گیاه سوم = سوم) نام روستایی از بخش آبعلی
سوته	سوته Suteh	آفریده شده‌ی سوسوزنده نام روستایی از شهرستان فیروزکوه
سوره	سوره Sureh	توانمند، پرتوان نام روستایی از شهرستان پیشوا
سولک	سورک Surak	توانمند کوچک نام روستایی در نزدیکی آبسرد
سوهانک	سوهانک suhānak	درخشان کوچک و شایسته نام روستایی از بخش آبعلی
سوهر	سوهار Su- hār	درخشان نگهدارنده نام روستایی از بخش آبعلی
سیارک	سیارک Siyārak	زیبای کوچک نام روستایی از شهر بومهن
سیاه آب	سیار آب Siyār āb	زیبا آب نام روستایی از اسلام شهر
سیاه بند	سیاروند Siyār vand	دارای زیبایی نام روستایی از شهر رودهن
سیاه چشمه	سیار چشمه Siyār češmeh	چشمه‌ی زیبا نام روستایی از شهرستان پاکدشت
سیاه سنگ	سیارسنگ Siyār- sang	سنگ زیبا- زیباسنگ نام دو روستا از شهرستان رودهن

سیب نه	سیب نه sibneh	شهر زیبا نام روستایی از شهرستان فشم
سید آباد	سیدان Seydān	جهان هستی و اندیشه ۱- نام روستایی از بخش حسن آباد از شهر گلستان. ۲- نام روستایی از دهستان سربندان از شهرستان آبسرد
سیمون	سایومان Sāyu mām	ساخته شده‌ی جاوید و ماندگار نام روستایی از دهستان عباس آباد در اسلام شهر
شاد آباد	شاد آباد šād-ābād	آباد شاد نام روستایی از بخش لواسان
شادمهن	شادمهن šād- mahan	جایگاه بزرگ شادی نام روستایی از بخش ارجمند از شهرستان فیروزکوه
شتر خوار	شترخوار Šatrāxur	خورشید خوش بختی و فراوانی نام روستایی از دهستان نصیرآباد از شهر گلستان
شلمبه	شارمیه šārmīyeh	جایگاه شان و بزرگی نام روستایی از بخش کیلان از شهرستان رودهن
شنکزار	شنکزار šneak-zār	سرزمین خانه‌های کوچک نام روستایی از بخش لواسان
شوران	شاران Šārān	سروران آراسته نام روستایی از شهرستان پیشوا
شیرپلا	شیرپلا šir- pelā	پلادیس زیبا، ستاره‌ی باران زیبا نام روستایی از شهر تهران
شینه	شینه Šineh	خانه، کاشانه نام روستایی از شهر آبسرد